

בתי-המשפט

בית משפט השלום תל אביב-יפו א 068030/03
בפני: כבוד השופט אבי זמיר תאריך: 10/11/2007

בעניין:

1 . עז' וייס אברהם ז"ל

2 . וייס יפה

3 . וייס ניר

ע"י ב"כ עו"ד אריאל פרויליך וניסים פרחי התובעים

נגד

1 . דוידוב דוד

2 . איילון חברה לביטוח בע"מ

3 . אבנר אגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד הדר הנתבעים

פסק דין

כללי

1. זוהי תביעה לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975 (להלן: "החוק"). מר אברהם וייס ז"ל (להלן: "המנוח") מצא את מותו הטרגי בתאונת דרכים ביום 23.2.98 (להלן: "התאונה"), בהשאירו אחריו את התובעת - גב' יפה וייס (להלן: "התובעת"), ילידת 1941, ושלושה ילדים בגירים: רונית דור, ילידת 1970, נשואה ואם לשניים; אילנית וייס, ילידת 1972, רווקה; ניר וייס, יליד 12.10.77, רווק וחייל בשירות חובה בזמן התאונה (להלן: "התובע"). התובעת היא היורשת היחידה של המנוח; התובעים הם תלויי המנוח.
2. התובעים הגישו תביעתם הן כתלויים והן כעזבון המנוח. הנתבעים מודים בחבותם לפי החוק.

הכנסות בני הזוג

3. המנוח, בעל תעודת בגרות וטכנאי מוסמך בתעשייה וניהול, החל לעבוד בשנת 1964 בתעשייה האווירית בתפקיד ניהולי במחלקת הרכש, אגף הייצור, זאת במשך 32 שנה עד יציאתו לפנסיה מוקדמת בסוף שנת 1996. עם פרישתו החל המנוח לקבל פנסיה מ"מבטחים". תלוש הפנסיה לחודש פברואר 1998 (במוצג ט') מלמד על פנסיה נטו (ברוטו בניכוי מס הכנסה) של 6,688 ₪. בהצמדה להיום מדובר בסכום של 8,234 ₪. בנוסף לכך, בחודש ינואר 1998, כחודשיים לפני התאונה, החל המנוח לעבוד באט"ל (אגף טכנולוגיה ולוגיסטיקה), כאזרח עובד צה"ל. התובע חתם על חוזה אישי, לשנה אחת (מוצג י'). הוא הועסק במחלקת פרויקטים, האחראית על פיתוח, רכש, הצטיידות והטמעת מערכות נשק לזרוע היבשה, והופקד על תחום המאמנים והסימולטורים. התובע היה אחד משבעה "מגויסים" שצורפו למחלקה על ידי תא"ל (כדרגתו היום) ראובן פירשט. תא"ל פירשט הפליג בתיאור כישוריו ותרומתו של המנוח, הן בכתב (מוצג יא') והן בעדותו בבית המשפט. מעדותו עולה, כי הגם שדובר בחוזה לשנה אחת באותם ימים, הרי שהמהלך הוכתר בהצלחה, וכל יתר המגויסים משרתים עדיין עד היום; המחשבה אכן הייתה להתקשרות ארוכת טווח, אפילו עד גיל 68 - 72 (עמ' 17 - 18 לפרוטוקול). אין כל סיבה לפקפק בעדותו הברורה של תא"ל פירשט. ניתן לקבוע כי המנוח נקלט בהצלחה באותו פרויקט, זכה להערכה אישית ומקצועית, והיה צפוי להמשיך בעבודתו זו (כיתר חבריו שגויסו עמו), אפילו עד גיל 70 (ממוצע גילאי הפרישה שתא"ל פירשט נקב בהם) (בהעדר נתונים יותר מבוססים בנקודה זו אניח שהתובע היה עובד באותה משרה עד גיל 67).
שכרו של המנוח (ברוטו בניכוי מס הכנסה) עמד בחודש ינואר 1998 על 6,803 ₪, בחודש פברואר - 7,458 ₪, ובממוצע - 7,131 ₪. בהצמדה להיום מדובר בסכום של 8,779 ₪.

מתעודות עובד ציבור של טלמור סרוסי ומתלושי השכר ניתן ללמוד, כי הפרשות המעביד לקרנות ולקופות הסתכמו בכ - 1,300 ₪ לחודש, שהם כ - 1,600 ₪ נכון להיום.
4. סך כל הכנסותיו נטו של המנוח עובר לתאונה עומד, על כן, על סכום חודשי עדכני של 18,600 ₪ (במעוגל) (אין "להוריד" נתון זה כרגע לתקרת שילוש השכר הממוצע; ראו רע"א 5585/05 **כלל חברה לביטוח בע"מ נ' מן**, ניתן ביום 6.8.06).

5. התובעת עבדה עובר לתאונה כפקידה בחברת אי.פי.איי בע"מ ושכרה בשבעת החודשים שקדמו לתאונה עמד על סכום ממוצע של 3,062 ₪, העומד היום על סך של כ- 3,800 ₪ (במעוגל). לאחר התאונה חלו מספר התפתחויות. מחד גיסא, המשיכה התובעת בעבודתה בחברה זו גם לאחר התאונה, עד לחודש מרץ 2000, ובאותן שנתיים אף עלה שכרה בכ - 1,000 ₪ לחודש. לאחר מכן עבדה בשני מקומות נוספים, ומאז חודש דצמבר 2001 היא אינה עובדת. הייתי עורך מעין "קייזוז" של נתונים אלה, מה גם שלא השתכנעתי שהתובעת לא יכלה להישאר במעגל העבודה.

6. נתוני הבסיס יהיו, לפיכך:

שכרו של המנוח - 18,600 ₪;

שכרה של התובעת - 3,800 ₪;

הקופה המשותפת - 22,400 ₪.

הנזקים - תביעת התלויים

7. **הפסדי התמיכה בתלויים:**

תקופה ראשונה - ממועד הפטירה עד חודש מרץ 1999 (תום שירותו הסדיר של התובע) - 13 חודשים, 3 ושליש ידות (ידת התובעת, ידת משק הבית, ידת המנוח ושליש ידה לתובע). שווי כל ידה - 6,720 ₪ (22,400 ₪ לחלק לשלוש ושליש ידות). הפסד התמיכה החודשי (הכנסת המנוח בהפחתת ידות) - 11,880 ₪. ל- 13 חודשים עומד הסכום על 154,440 ₪, ולאחר תוספת ריבית מאמצע תקופה - 157,842 ₪.

תקופה שניה - ממרץ 1999 עד היום - 104 חודשים, 3 ידות (ידת התובעת, ידת משק הבית, ידת המנוח). שווי כל ידה - 7,467 ₪ (22,400 ₪ לחלק לשלוש ידות). הפסד תמיכה חודשי - 11,133 ₪. לתקופה כולה - 1,157,832 ₪, ולאחר תוספת ריבית מאמצע תקופה - 1,385,607 ₪.

תקופה שלישית - מהיום עד 22.8.2008 (הגיע המנוח לגיל 67) - 9 חודשים, 3 ידות, שווי כל ידה - 7,467 ₪. הפסד תמיכה חודשי - 11,133 ₪. לתקופה כולה - לאחר היוון - 97,856 ₪.

תקופה רביעית - מהגיע המנוח לגיל פרישה עד תום תוחלת חייו (גיל 79) - 12 שנים, הכנסת המנוח, מפנסיה בלבד - 8,234 ₪ (התובעת גם בגיל פרישה, ללא פנסיה); 3 ידות, כל ידה 2,745 ₪. ההפסד החודשי - 5,489 ₪. לתקופה כולה, לאחר היוון - 708,977 ₪.

לפיכך, הפסדי התמיכה מסתכמים בסך של 2,350,282 ₪.

8. אבדן שירותי אב ובעל

התובעת טענה בתצהירה כי המנוח סייע לה בעבודות משק הבית, בעריכת קניות ובביצוע סידורים ותיקונים. מאז מותו נזקקת התובעת, לדבריה, לעזרה בשכר (אם כי לא הוצגו ראיות נוספות לעניין זה). התובעת מעריכה את שווי העזרה בסכום חודשי של 537 ₪, ועל בסיסו היא עותרת לפיצוי של כ - 130,000 ₪, לעבר ולעתיד. הנתבעים מציעים סכום כולל של 26,000 ₪. אכן, בהעדר ראיות של ממש, למעט עדות התובעת, מדובר בפיצוי על דרך האומדן. אני רואה לנכון להעמיד את הסכום בראש נזק זה, לעבר ולעתיד, על סך של 80,000 ₪ (נכון להיום).

9. הפסד תמיכה לתובע במימון לימודי

טענה נוספת שבפי התביעה גורסת, כי המנוח ורעייתו היו תומכים בתובע גם לאחר סיום שירותו הצבאי, במסגרת לימודיו, לימודי תקשורת וניהול במכללה למנהל, כפי שמימנו את לימודי שתי הבנות הבוגרות יותר. המדובר בעלות של כ - 55,000 ₪, שהתובעת נאלצה לשאת במלואה, במקום במחציתה. לפיכך מבוקש פיצוי של מחצית הסכום האמור. בהתחשב בכך שהתובע עצמו לא העיד, בכך שעסק כל הנראה בעבודת מלצרות

בזמן לימודיו ובכך שלא הוצגו מסמכים על כך שהתובעת שילמה את כל שכר הלימוד מכיסה, ראיתי לנכון להורות על פיצוי של 10,000 ₪ בראש נזק זה (נכון להיום).

10. הוצאות קבורה

הוצגו קבלות של 3,300 ₪. הנתבעים מציעים פיצוי של 5,000 ₪. התובעים עותרים ל - 10,000 ₪. פיצוי של 7,000 ₪ נראה לי ראוי (נכון להיום).

11. סיכום נזקי התלויים

הפסדי תמיכה לעבר ולעתיד - 2,350,282 ₪;

אבדן שירותי המנוח - 80,000 ₪;

הפסד תמיכה בלימודי התובע - 10,000 ₪;

הוצאות קבורה - 7,000 ₪.

סה"כ - 2,447,282 ₪.

תביעת העזבון

12. אבדן השתכרות - "השנים האבודות"

החישוב נעשה לפי הוספת ידה נוספת - ידת החסכון, על בסיס הקופה המשותפת, פיצוי בגובה הכנסת המנוח בניכוי ידת הקיום של המנוח:

תקופה ראשונה - ממועד הפטירה עד חודש מרץ 1999 (תום שירותו הסדיר של התובע) - 13 חודשים, 4 ושליש ידות (ידת התובעת, ידת משק הבית, ידת החסכון, ידת המנוח ושליש ידה לתובע). שווי כל ידה - 5,169 ₪ (22,400 ₪ לחלק ל - 4 ושליש ידות). הפסד התמיכה החודשי (הכנסת המנוח בהפחתת ידתו) - 13,431 ₪. ל- 13 חודשים עומד הסכום על 174,603 ₪, ולאחר תוספת ריבית מאמצע תקופה - 178,449 ₪.

תקופה שניה - ממרץ 1999 עד היום - 104 חודשים, 4 ידות (ידת התובעת, ידת משק הבית, ידת החסכון, ידת המנוח). שווי כל ידה - 5,600 ₪ (22,400 ₪ לחלק לארבע ידות). הפסד תמיכה חודשי - 13,000 ₪. לתקופה כולה - 1,352,000 ₪, ולאחר תוספת ריבית מאמצע תקופה - 1,617,973 ₪.

תקופה שלישית - מהיום עד 22.8.2008 (הגיע המנוח לגיל 67) - 9 חודשים, 4 ידות, שווי כל ידה - 5,600 ₪. הפסד תמיכה חודשי - 13,000 ₪. לתקופה כולה -לאחר היוון - 114,266 ₪.

תקופה רביעית - מהגיע המנוח לגיל פרישה עד תום תוחלת חייו (גיל 79) - 12 שנים, הכנסת המנוח, מפנסיה בלבד - 8,234 ₪ (התובעת גם בגיל פרישה, ללא פנסיה); 4 ידות, כל ידה 2,059 ₪. ההפסד החודשי - 6,175 ₪. לתקופה כולה, לאחר היוון - 797,583 ₪.

לפיכך, ההפסדים מסתכמים בסך של 2,708,271 ₪.

13. כאב וסבל

אין חולק כי העיזבון זכאי ל - 25% מהסכום המקסימלי. הסכום המשוערך עומד על סך של 55,114 ₪.

14. הוצאות קבורה

מפורט בסעיף 10 לעיל - 7,000 ₪.

15. סיכום נזקי העיזבון

הפסדי השתכרות "השנים האבודות" - 2,708,271 ₪;

נזק לא ממוני, כאב וסבל - 55,114 ₪;

הוצאות קבורה - 7,000 ₪.

סה"כ - 2,770,385 ₪.

הלכת הניכוי

16. תביעת העיזבון עולה על תביעת התלויים. התובעים זכאים לפיצוי הגבוה יותר. לצד זאת, אין כל מניעה, ואף ראוי להוסיף עליה את הפיצוי בגין אבדן שירותי המנוח לעבר ולעתיד, כפי שנקבע בע"א 4431/05 המגן

חברה לביטוח בע"מ נ' צרור(10.8.06):

13. ... נבהיר שהלכת הניכוי אינה משמיעה לנו כי תמיד, ובכל הנסיבות, על בית המשפט לפסוק את "הגבוה מבין השניים", קרי: את הגבוהה מבין תביעת העיזבון ותביעת התלויים. הפרקטיקה של פסיקת "הגבוה מבין השניים" היא מענה מעשי לעובדה שפסיקת פיצוי בתביעה אחת וניכוי מן האחרת הם, כאמור, בבחינת "משחק סכום-אפס". אולם יש לבחון, בכל מקרה ומקרה, האם פסיקת "הגבוה מבין השניים" - להבדיל מפסיקה מצטברת של ראשי נזק משתי התביעות - אכן משקפת את התוצאות המתחייבת מיישום הלכת הניכוי לפי ההיגיון שביסודה. יש להישמר מפני ישום "עיוור" של כלל "הגבוה מבין השניים", ישום שעלול לפרוץ את גבולותיה הראויים של הלכת הניכוי... 15. מקרה אחר שבו פסיקת "הגבוה מבין השניים" אינה בהכרח הולמת - והוא רלבנטי לענייננו - הינו המקרה שבו הסכום שנפסק לעיזבון הוא "הגבוה מבין השניים". מקרה זה שוב אינו נדיר במיוחד עתה, לאור שינוי ההלכה בסוגיית "השנים האבודות" (ראו לעניין זה ישראל גלעד, "בעקבות פסק-דין עיזבון אטינגר - לשאלת הפיצוי הראוי על נזקי 'השנים האבודות'" עלי משפט ד (תשס"ה) 86-90). ככלל, הלכת הניכוי אין משמעותה כי מן הפיצויים הנפסקים לעיזבון יש לנכות את הפיצויים המשולמים לתלויים. ההלכה היא, "כי בעוד שמתביעת התלויים יש להוריד את תביעת היורשים, אין להוריד מתביעת היורשים את תביעת התלויים" (ע"א 295/81 גבריאלי נ' גבריאלי, פ"ד לו(4) 533, 566). התפיסה היא כי ברגיל, נזקו של המנוח - שהעיזבון בא בנעליו - אינו קטן בשל הפיצוי המשולם לתלויים בגין הפסדי התמיכה... על כן, למשל, אם תביעת העיזבון גבוהה יותר, אך בתביעת התלויים נפסק פיצוי עבור אבדן שירותים - עמדתי היא כי אין לנכות פיצוי זה מתביעת העיזבון. "מרכיב זה של אובדן שירותים אינו יכול להיות מובא בחשבון בתביעת הניזוק, שכן זו מקנה זכאות לניזוק על נזקיו שלו ולא זכאות לתלויים על נזקיהם" (גלעד, במאמרו הנ"ל, בעמ' 89-90). במלים אחרות: העובדה שהתלויים קיבלו לידיהם פיצוי עבור אובדן שירותים אינה משפיעה על ההפסד של העיזבון (קרי: של המנוח). אין, לפיכך, לנכותה, וממילא, בנסיבות אלה, אמת המידה של "הגבוה מבין השניים" אינה הולמת. אין לכחד: הבחירה ליישם את הלכת הניכוי באורח חד-צדדי - קרי: ניכוי תביעת היורשים מתביעת התלויים אך הימנעות מניכוי כזה בכיוון ההפוך - ניתנת לביקורת. הגיונה הוא, כאמור, בסברה כי התלויים (שהם גם יורשים) זוכים בטובת הנאה בשל תביעת העיזבון, ואילו העיזבון אינו זוכה בטובת הנאה דומה בשל תביעת התלויים. ניתן להקשות על סברה זו. ואולם, כאמור, לא באנו היום לשמוט את הקרקע מתחת ליישומה של הלכת הניכוי, ככל שהיא מיושמת בדרך של הפחתת הפיצויים לעיזבון מתביעת התלויים (מקום בו ישנה זהות בין היורשים לתלויים). הצגנו את ההשגות - ובכך סג. ואולם, עומדים אנו על הקביעה כי מתביעת העיזבון - כעניין שבעיקרון - אין לנכות פיצויים הנפסקים לתלויים בגין ראשי נזק שאינם הפסדי תמיכה, כגון אובדן שירותים. 16. יחד עם זאת - וכאן באים אנו אל לב-ליבה של הסוגיה ככל שהיא נוגעת לעובדות התיק שבפנינו - בכל הנוגע ליחס שבין הפיצוי עבור הפסדי תמיכה (בתביעת התלויים) לבין הפיצוי בגין הפסדי השתכרות (בתביעת העיזבון), כבר נפסק כי יש לקבוע מנגנון של ניכוי או קיזוז, המתחייב ממהות המיוחדת של העניין. הפיצוי בגין הפסד השתכרות "בשנים האבודות" מקפל בתוכו פיצוי-תמיכה. זהו פיצוי לעיזבון, קרי: לניזוק, אך יש בו מרכיב של תמיכה. הוא כולל תמיכה + חיסכון. מכאן הצורך להבטיח, שמרכיב התמיכה לא יפסק פעמיים - פעם בתביעת העיזבון ופעם בתביעת התלויים. לעניין זה, אין נפקא מינה איזו תביעה מוגשת קודם, וככל שהן מוגשות יחד - איזו תביעה גבוהה יותר. לעניין זה גם אין נפקא מינה האם ישנה זהות בין היורשים לבין התלויים, אם לאו. כך או כך, ככל שמדובר בפיצוי לעיזבון בגין הפסד השתכרות "בשנים האבודות", יש להישמר מפני פיצוי כפול בעקבות תביעתם הנפרדת של התלויים בגין הפסדי התמיכה בהם... בכל הנוגע למקרה שבו יש זהות בין היורשים לבין התלויים, נקבע בפסיקה (עניין גבריאלי הנ"ל ועניין אטינגר הנ"ל) כי הלכת הניכוי, היא עצמה, מאיינת את החשש מפני פיצוי כפול; שהרי, מכוח הלכה זו, מנכים מתביעת התלויים את זכותם כיוורשים לפיצוי בגין אובדן השתכרות "בשנים האבודות". עם זאת, כאמור, יתכנו בהחלט מצבים שבהם התביעה שתעמוד בפנינו תהא דווקא תביעת העיזבון. אלא שגם במצבים כאלה, חל ההיגיון הבסיסי של מניעת כפל-פיצוי, וחלים דבריו של הנשיא ברק, לפיהם העיזבון קטן בגובה התמיכה בתלויים "בשנים האבודות", זאת לנוכח הסרת הנטל מעל כתפי הניזוק-המנוח והעברתו למזיק (ראו גם גלעד, במאמרו הנ"ל, בעמ' 63-64). אין אפוא מנוס, גם כאן, מהפחתת תביעת התלויים (בגין הפסדי תמיכה) מתביעת העיזבון. 17. אכן, בכל המצבים

שתוארו, שבהם נפטר הניזוק בטרם מיצה את זכות התביעה שלו והותיר אחריו יורשים ותלויים, העיקרון בדבר מניעת פיצוי-כפל - שמשתקף הן בהלכת הניכוי הן בדבריו של הנשיא ברק בדבר העברת נטל התמיכה מהניזוק למזיק - מחייב קיזוז בין תביעת העיזבון לבין תביעת התלויים. לעניין זה, אין נפקא מינה כאמור איזו תביעה גבוהה יותר והאם יש או אין זהות בין היורשים לתלויים. בכל מקרה, הן העיזבון הן התלויים - זה מנקודת מבטו של הניזוק ואלה מנקודת מבטם שלהם - תובעים פיצוי בגין אובדן הכנסה "בשנים האבודות". בין שתי התביעות ישנו מתחם חפיפה ועל כן, בעריכת החישוב, יש לבצע קיזוז-ניכוי מתאים. וכאן שבים אנו להערת הביניים שהובאה לעיל: הפיצוי הכולל - בסופו של החשבון - צריך לבטא את התמיכה ואת החיסכון. זהו הנזק האמיתי שנגרם - נזקם המצטבר של המנוח של תלוייו. הכללים שהותוו יביאו, במקרים רבים, לתוצאה רצויה זו, ואולם ישנן נסיבות שבהן - בשל הלכת הניכוי - עלולה התוצאה להיות שונה. טלו מקרה שבו תביעת העיזבון כוללת פיצוי עבור אבדן השתכרות (תמיכה + חסכון) ותביעת התלויים כוללת פיצוי עבור הפסדי תמיכה וכן עבור אבדן שירותים. הניחו כי תביעת התלויים גבוהה יותר. במקרה כזה, פסיקת "הגבוה מבין השניים" תביא לכך שלא ייפסק פיצוי עבור מרכיב החיסכון. תוצאה זו עשויה לעורר קושי, ואולם לא זה המקרה שבפנינו, ועל-כן, נותר אף אותו בצריך עיון ומחשבה. 18. מן הכלל אל הפרט: בענייננו, תביעת העיזבון כוללת שלושה פרטי-נזק: הפסד השתכרות "בשנים האבודות"; כאב וסבל; הוצאות לוויה, מצבה ואבל. תביעת התלויים כוללת ארבעה פרטי נזק: הפסדי תמיכה באלמנה; הפסדי תמיכה בבת; הפסד שירותי בן-זוג ואב; הוצאות לוויה, מצבה ואבל. בית המשפט, לאחר חישוב, מצא כי תביעת העיזבון גבוהה יותר. משכך, הורה בית המשפט קמא לשלם את הפיצוי בתביעת העיזבון. נראה כי היה מקום במקרה זה, לפי אמות המידה שהותוו לעיל, לפסוק גם את הפיצוי לתלויים בגין אובדן שירותי בן-זוג ואב".

17. סך כל הפיצוי יעמוד, על כן, על סכום של 2,770,385 ₪ + 80,000 ₪, סה"כ - 2,850,385 ₪.

ניכויים

18. אין חולק כי יש לנכות את תגמולי המוסד לביטוח לאומי, בהתאם לחוות הדעת האקטוארית. הסכום לניכוי, נכון להיום, עומד על סך של 1,301,985 ₪.

19. מחלוקת התעוררה בדבר ניכויים או אי ניכויים של כספים שנצברו ב"מבטחים", ונמשכו על ידי התובעת לאחר פטירתו.

באשר לאופיים של סכומים אלה, מדברים שכתבה והעידה גב' הניה פרלמוטר מ"מבטחים" עלה, כי אין המדובר בכספי פנסיה שהקרו משלמת לשארים כפנסיית שארים, אלא כספים שנצברו למנוח, ומוחזרים בערכי פדיון, לפי תקנות הקרן. הואיל ומדובר בתאונת דרכים שהוכרה כתאונת עבודה, אזי האלמנה לא זכאית כלל לקבל פנסיה מהקרן (עמ' 27 - 28 לפרוטוקול). יתרה מכך, לא רק שמדובר בכספי פדיון, שעמדו לרשות התובע בכל רגע (כמו גם לאלמנתו לאחר מותו), כך שלא נשתלמו עקב פטירתו, אזי ל"מבטחים" אין גם זכות שיבוב לגבי כספים אלו.

בע"א 10090/03 אלול-חמרני נ' ביטוח אישי ישיר בע"מ (20.6.07), פסק דין שניתן זה לא מכבר, וביקשתי השלמת טיעון בכתב לגביו (שאכן נמסרה על ידי שני הצדדים), התבררה שאלה דומה, בנוגע לקרן אחרת, קרן "תשורה". באותו מקרה נקבע בערכאה הדיונית, כממצא, כי מדובר בתשלומי פנסיה באופיים, אשר בעקרון יש לנכותם.

בית המשפט המחוזי (ת"א (מחוזי ירושלים) 1670/98 אלול-חמרני נ' ביטוח אישי ישיר בע"מ; כב' השופט חבש, 29.9.03) קבע כי: "... התובעת מילאה טופס 'בקשה לאישור תשלום פנסיה מקרן פנסיה'. לשון הכתוב מוכיחה כאלף עדים כי המדובר הוא בקרן פנסיה, ואין לעובדה שהיא הצטרפה לקרן חמישה חודשים לאחר שהתחילה לעבוד כדי ללמדנו אחרת. ראשית, המכתב מיום 30.3.95 אינו מלמד על כך שהפניה נעשתה באותו היום אלא להפך, ברור שעיבוד הנתונים ואישור הצטרפותה ארכו זמן כלשהו, ולכן ברור שמועד הגשת טפסי הצטרפותה היה קודם לתאריך זה. שנית, גם בהודעה על הפסקת עבודה עליה חתומה מ.ג.ע.ר מוצהר כי: "הננו משחררים את חלקנו בתשלומים לקרן הפנסיה לזכות העובד/ת". טענת הנתבעת כי העובדה שמדובר בפנסיית נכות זמנית אינה יכולה להועיל לה, מקובלת עלי; שכן, עיקר טענתה מבוססת על כך שאין מדובר

במצב זמני אלא במצב קבוע, ולכן אין בכותרת כדי ללמדנו על כך דבר. למעלה מן הצורך אוסיף, כי התובעת לא העידה איש מקרן "תשורה" שיאשר כי התשלום שהועבר לידיה היה תשלום לפי חוזה ביטוח ולא תשלום פנסיה. נוסף לכך, לא הביאה התובעת ראיה אחרת שיש בה כדי להצביע על קיומה של קרן פנסיה חלופית, שהיה בה כדי להוכיח כי תשלום הפנסיה של התובעת לא היה אמור להשתלם מקרן זו. כן לא העידה התובעת איש ממקום עבודתה הקודם, מ.ג.ע.ר. שיעיד על קיומה של קרן פנסיה חלופית, או על כך שההסכם בין מ.ג.ע.ר. "לתשורה" לא היה הסכם לתשלום קצבת פנסיה אלא תשלום ביטוח. מכאן, יש לקבוע כי מדובר בקרן פנסיה, בדומה לכל קרן פנסיה אחרת, אשר גם בה נדרש העובד (במקרה זה התובעת) לשלם חלק מן הכסף מכספו הוא, והיתרניתן על ידי מעבידו. אי לכך, אני קובע כי גם הסכומים ששולמו לתובעת על ידי קרן "תשורה" ינוכו מסכום הפיצויים".

בית המשפט העליון לא התערב בקביעה זו. עם זאת נפסק גם, בערעור, כי אין לנכות סכומים עתידיים, שעה שאין בידי הקרן זכות חזרה למזיק. עוד נקבע כי הנטל להוכיח את אופיים של הסכומים מוטל על מקבלם. בענייננו, אם כך, אין חולק כי לגבי "סכומי עתיד" כלשהם, בהעדר זכות חזרה, אין מקום לערוך חישוב כלשהו. המחלוקת מצטמצמת לאותו סכום שהתקבל בפועל, כ - 480,000 ₪, נכון למועדי התשלום בשנת 1999 (בצירוף הפרשי הצמדה וריבית להיום, כ - 540,000 ₪). התובעת עמדה בנטל הראייתי המוטל עליה; היא, להבדיל מאלול-חמרני, העידה עדה רלוונטית. לפי עדות פרלמוטר, אין המדובר בכספי פנסיה כלל ועיקר. כל וריאציה או אינטרפטציה אחרת, אין מקומה בסיכומים (סיכומי הנתבעים), אלא בראיות שכנגד - חוות דעת או עדויות כלשהן. כאלה לא הובאו. אני קובע, על כן, כי אין לנכות סכום זה.

סוף דבר

20. סך הפיצוי (פסקה 17 לעיל), בניכוי מ"ל" (פסקה 18 לעיל), מגיע כדי סך של **1,548,400 ₪**. אני מחייב את הנתבעים, ביחד ולחוד, לשלם לתובעים סכום זה, בצירוף שכ"ט עו"ד של 13% + מע"מ וכן החזר אגרה צמודה והוצאות משפט נוספות (כל הוצאה בצירוף הפרשי הצמדה מיום הוצאתה). **ניתן היום, מוצאי שבת, כ"ט בחשוון, תשס"ח (10 בנובמבר 2007) בהעדר הצדדים. המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים.**

אבי זמיר, שופט